

Katedra primární pedagogiky

Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

TEMATICKÉ OKRUHY K SZZ Z PEDAGOGICKÉ PSYCHOLOGIE – NMGR. PEDAGOGIKA PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

---

1. Determinanty vývoje - biologický, sociální. Mechanismy učení-zrání a jejich interakce (konkretizace na pojmu školní zralost a školní připravenost).
2. Vývoj dítěte od prenatálního období do tří let, charakteristiky období podle E. Eriksona, vývojové úkoly. Vytváření emoční vazby mezi mateřskou osobou a dítětem, vývoj dalších sociálních vztahů.
3. Vývoj dítěte od tří do šesti let, charakteristika období podle E. Eriksona, vývojové úkoly.
4. Vývoj poznávacích procesů a řeči od narození do pěti let, charakteristiky myšlení předškolních dětí.
5. Socializace - vymezení pojmu, význam pro vývoj dítěte. Rozdíly v rodinné a školní socializaci, důsledky pro socializaci v předškolních zařízeních. Mechanismy sociálního učení (nápodoba, identifikace, interiorizace, exteriorizace, sociální zpevnění). Sociální role.
6. Integrace dětí ze sociokulturně odlišného prostředí do mateřské školy.
7. Utváření sociálních vztahů k vrstevníkům a dospělým do období mladšího školního věku (důraz na specifika předškolního období v porovnání s předchozím vývojem).

8. Nedostatečná socializace dítěte, její zdroje, důsledky a projevy. Objasnit termíny: deprivace a subdeprivace.
9. Rodina a její funkce z psychologického hlediska. Postoje rodičů ve vztahu k dítěti. Výchovné styly v rodině.
10. Vliv rodiny na vývoj a formování osobnosti dítěte (především utváření sebepojetí). Důsledky pro práci učitele MŠ.
11. Sociální skupina a její význam v socializaci. Typy sociálních skupin, charakteristiky skupin dětí v předškolním věku. Možnosti vedení předškolních skupin. Význam skupiny pro získávání sociálních dovedností a rozvoj prosociálního chování.
12. Sociální vnímání a poznávání (kognice a percepce). Vymezení pojmu, hlavní typy zkresleného vnímání ve vztahu mezi dětmi a učitelkou. Důsledky pro dítě.
13. Motivace. Vymezení pojmu, základní druhy psychosociálních potřeb.
14. Odměny a tresty (druhy a základní pravidla při práci s odměnami a tresty).
15. Kategorie poznávacích a sociálních potřeb dítěte, jejich uspokojování v prostředí mateřské školy.
16. Pedagogicko-psychologická diagnostika v MŠ. Význam, zdroje, využití.
17. Vývojové problémy v předškolním věku, nejčastější problémy, které jsou řešeny ve spolupráci s odbornými pracovníky (PPP, SPC, klinický logoped, klinický psycholog aj.). Úloha učitele MŠ při vyhledávání a intervenci.
18. Dítě na počátku školní docházky. Význam školní připravenosti a zralosti na přijetí role žáka. Charakteristiky učení žáka v první třídě ZŠ. Rizikový žák ve vztahu k triviu, prevence SPU.
19. Výchovné problémy v předškolním věku - nejčastější typy odchylek v chování. Agresivita u předškolních dětí. Možné příčiny, možnosti pedagogicko-psychologické intervence..
20. Hyperaktivní dítě v MŠ. Možné příčiny (diagnostické rozlišení). Výchovné vedení, možnosti spolupráce s poradenskými institucemi (PPP).